

Frågor som ställdes till panelen

Susanne Pihl Baden

- Kan laxfiskar ersätta andra rovfiskar som torsk i "top-down" kaskaden.
- Kanadagäss betar ålgräs i stora flockar. Har detta påverkan på ålgräsängarnas utbredning/bestånd?
- Vilka är orsakerna till att grumlingen av kustnära havet ökar?
- Kan man placera ut vasar i områden där ålgräset försvinner? Vasarna förankras med rep glest placerade de ger skydd för ägg och yngel, småfisk, repen för musslor som även kan ätas av ejder. Vasarna minskar grumlighet och kanske ålgräset kan återetableras.
- Fruktansvärt deppiga siffror för ålgäs. Vad är dina top-3-förslag på hur vi ska få tillbaka den?

Håkan Wennhage

- 1) I presentationen redovisades inte fjorsystemets vattens utbytescykler. Finns det data som säger att utbyte av vattenmassor inte har en effekt på den lokala populationen i Havstensområdet?
- 2) Dessutom, kan den starka piggvarspopulationen i området ha en märkbar effekt på rekrytering av annan fisk i Havstensfjorden. Kan detta också vara en förklaring till fiskförbudets svaga effekt?
- Kan du säga något om de sekundära effekterna av fiskestopp och fiskefria områden? T ex megafauna i Kattegatt osv. Och hur har 8-fjordarprojektet påverkat andra arter än torsk, rödspotta och piggvar?
- Störning på torsklek? Hur känslig är torsken för olika typer av buller? Hur få tillgång till info om tidsfönster för lokala lekplatser? Hur få tillgång till info om var lekplatserna finns?
- Om Kungälvssituationen: Varför fisken är borta i kustvattnet enligt flera informationer?
- Vad har hänt med torsken på Grand Banks utanför New Foundland? Världens bästa bestånd. Försvann helt, kom några tillbaka?
- Har man beräknat sälbestånden under 2001-2015 i de fiskfria områdena?

Karl Lundström, Maria Overgård

- Karl L- Varför äter sälen inte sill som det tidvis finns gott om i 8-fjordar.
- Karl L och Maria O- Vad vet man sälars och skarvars diet av arter som inte lämnar spår i spybollar och avföring. T ex kräftdjur, mollusker och tagghudingar. Kan man tänka sig att de skulle äta mer ryggradslösa djur om det fanns tillgång. Det är ju bara fiskarter som haft en nedåtgående trend.
- Karl- Eftersom det finns mycket osäkerhet i bestånd och vad de äger, samt hur mycket det påverkar fisket. Kan ni inte använda fiskarnas erfarenheter föra att sprida lite ljus i denna osäkerhet?
- Maria- Vi kallar skarven för Ålekråka. Vilken skarv gäller det?
- Maria- Hur kommer det sig att SLU har varit så försiktiga i sina uttalanden gällande skarvens påverkan på fiskbestånden jämfört med t ex Danmark?
- Maria- Hur har skarvpopulationen (kanske framför allt på Östkusten) påverkats av havsörnens återkomst?
- Maria- Finns det predatorer på skarv? Kan en lyckad förvaltning av dessa arter leda till en reducering av skarvens utbredning?
- Maria- Hur kommer det sig att SLU har varit så försiktiga i sina uttalanden gällande skarvens påverkan på fiskbestånden jämfört med t ex Danmark?

- Maria- Hur har skarvpopulationen (kanske framför allt på Östkusten) påverkats av havsörnens återkomst?

-

Sven Gunnar Lunneryd

- Lunneryd och Lundström-Kan Lunneryd öppna varje säl och ta kort och skriva ner maginnehållet skicka det till Karl? Om så då får vi svar på vad sälen äter. Eller?

Niclas Åberg, 8 fjordar

- -Varför bildades 8-fjordar? Var det för att rädda fiskbestånden?
- I Stenungsundsposten stod en artikel om piggarfiske hur man fiskar dem. Fick uppfattningen att det var s.k. ryckfiske. Är det tillåtet för piggar? 5 Piggarvarar låg i solen hur länge tål piggarvarar solen på land.

Politiker-myndigheter

- Länsstyrelsen- Borde inte LS se till att det blir svårare att lägga flytbryggor i ålgräsvikar? I Strömstad gavs bygglov till en brygga för 25 båtar där ägarna klagar på att de får för mycket ålgräs i propellrarna.
- Myndigheter- Varför har skarv och säl fått öka så enormt i vår skärgård under senaste 50 åren? Särskilt med tanke på att det inte finns någon bottelevande torsk längre i innerskärgården.
- Politikerna- Vem är ytterst ansvarig för en handlingsplan framförallt i 8-fjordar och att genomförandet blir utfört? Nuvarande rundgång mellan olika instanser och särintressen innebär en kollaps för 8-fjordar avseende stationära rovfiskar? Det som var syftet med 8-fjordar har blivit ett forskningsområde för säl och skarv.
- Politiker/ alla- I framtida kustplanering och skyddsarbete, hur viktiga är frågor som t ex buller, båttrafik och annan antropogen störning och hur det påverkar våra fiskbestånd? Forskningsprojekt? Varför inte?
- Politikerna/alla- Behöver vi forska mer för att sätta ner foten i förvaltningen?
- Allmänt- Förr hade vi inga förvaltningsplaner, vi utnyttjade säl/skarv (liksom fisk) som föda och resurs. Kan vi komma dit igen?
- Allmän- Vad gör man för alla sälar och skarvar, 12000 sälar, 3000 skarvar. Bör man reducera dem?

Åsikter

- Lokalt förvaltningsområde- För att återfå ett beskattningsbart fiske på stationärt bestånd. Gör ett lokalt förvaltningsområde och beskatta säl och skarv inom 8-fjordar. Då har vi svaret om några år och behöver inte spekulera vad sälen och skarvet äter. Vi får svaret!
- När skall man börja att jaga säl och skarv?
- Det hade varit enklare att förstå siffrorna som Susanne Baden redovisade genom att göra ett ekonomiskt överslag. Dvs visa vilka omkostnader (ungefär) som förlusten av ålgräs innebär.
- Stoppa källorna som orsakar katastrofala siktdjupsminskningen och de syrefria (svavelväte)bottnarna.
- När det talas om känsliga frågor som sälfrågan fokusera på vad du VET annat än vads om är upp till spekulation. Då blir diskussionen mindre polariserad.

- Jag är skärgårdsbo, har varit så under nästan hela livet. Bosatt på B-Malmön. Enligt min uppfattning finns det endast skrubba och skädda kvar som stationär fisk. Krabba finns i enorma mängder. Makrill god tillgång under juni – augusti. Sill hygglig tillgång. Det finns däremot enorma mängder av skarv och säl. Skaren är endast skydds jakt tillåten på? Sälen viss jakt. Jakten påverkar inte populationen alls.
- Resultaten av återhämtningen av torskbestånden i 8-fjordar, som de redovisades på dagens konferens visar med all tydlighet att det nu krävs kraftfulla insatser för att reducera bestånden av säl och skarv. Det räcker inte med att freda fisket inom 8-fjordar. Förståelsen och respekten för fredade fiskområden kommer att snabbt minska om inte riksdagen samt regering och Länsstyrelse skyndsamt ger legalt stöd för jakt på säl och skarv.
- Hummerrev Tjörnbron. Man gjorde ett hummerrev vid Tjörnbron. Det är ej fridlyst. Det bör det vara.